

Nr. 284 *** NIEUWS VAN HER EN DER *** december 2019
Uitgave van het Afrika-Europa Netwerk. E-mail: cubr@knr.nl
Web: www.afrikaeuropanetwerk.nl

Victoria Watervallen dreigen op te drogen

De Zambiaanse president Edgar Lungu waarschuwt dat de wereldberoemde Victoria Falls dreigen op te drogen door klimaatverandering. Hij beschuldigt klimaatontkenners ervan politieke spelletjes te spelen met een ernstig probleem.

Lungu waarschuwde in een interview met de Britse zender Sky News dat het bijzonder lage waterpeil van de Zambezi-rivier een van de beroemdste natuurwonderen in Afrika bedreigt. Het water staat op het laagste punt in een kwart eeuw. “Willen we de Zambezi doorgeven zonder de machtige Victoria Falls?” vroeg Lungu. De problemen zijn prangend. President Lungu ergert zich dan ook aan klimaatontkenners. “We hebben geen tijd om politieke spelletjes te spelen rond de klimaatverandering, zei hij. “Het is een ernstig en reëel probleem. Mensen die dit trivialisieren en zeggen dat het niet bestaat leven op een andere planeet. Hier in Zambia voelen wij de effecten van de klimaatverandering elke dag, en ze hebben een impact op iedereen.”

De droogte bedreigt ook de energievoorziening in een land dat erg afhankelijk is van waterkracht. Een ernstig gevolg is verder de toenemende honger in Zambia en heel zuidelijk Afrika. Naar schatting twee miljoen mensen in Zambia en nog eens miljoenen mensen in buurland Zimbabwe hebben behoefte aan voedselhulp. (Bron: IPS, 5/12/2019)

VN: voedseltekort in Zimbabwe is ‘verbijsterend’

Door een economische crisis en klimaatproblemen kampen 7,7 miljoen Zimbabwanen met voedseltekorten. De situatie is 'verbijsterend', zegt Hilal Elver, speciaal rapporteur van de VN voor het Recht op Voedsel.

Begin december maakte het Wereldvoedselprogramma (WFP) bekend 4,1 miljoen Zimbabwanen op korte termijn voedselhulp te willen geven. Dat is een verdubbeling van het huidige aantal mensen dat hulp krijgt.

Zimbabwe kampt met veel problemen. Openbare basisvoorzieningen zijn er nauwelijks. Zo is er slechts vier uur elektriciteit per dag. Volgens de speciale rapporteur van de VN is het systeem bezig in te storten. Hij vertelde in een interview: “Mensen hebben geen tijd om te werken, omdat ze urenlang in de rij staan voor brandstof. Bij banken moeten ze lang wachten om geld op te kunnen nemen en vervoer is erg duur. Het is een vicieuze cirkel die ook impact heeft op de voedselsituatie in het land.”

De droogte die zuidelijk Afrika teistert is mede oorzaak van de honger. Maar Elver waarschuwt dat de sancties die de internationale gemeenschap al twintig jaar heeft opgelegd aan Zimbabwe een te grote impact hebben op het leven van gewone mensen. “Internationale

hulp wordt geblokkeerd, investeringen blijven uit. Niemand wil investeren in een land dat te maken heeft met sancties. En van hulpgeld dat via ngo's en internationale hulporganisaties naar Zimbabwe gaat, komt uiteindelijk slechts 20 procent bij de bevolking terecht. Dat moet veranderen.”

Hij erkent dat de regering democratische hervormingen moet doorvoeren en het recht op vrije meningsuiting en vrijheid van vergadering moet erkennen. “Het eerste wat de regering zou moeten doen, is op democratische wijze in gesprek gaan met de oppositie en alle partijen, en nadenken over de vraag hoe zij samen de bevolking kunnen helpen.” De beruchte landhervormingen die Zimbabwe twintig jaar geleden heeft doorgevoerd staan nog steeds in de weg. Blanke boeren hebben recht op compensatie. Maar volgens Elver doen teveel mythes de ronde over slecht functionerende zwarte boeren. Oorzaak is volgens hem dat deze boeren leningen nodig hebben en technische ondersteuning en zaden. De regering laat het hier afweten. Een ander probleem is volgens hem de afhankelijkheid van maïs. “Mensen zijn geobsedeerd door maïs. Maar het traditionele Afrikaanse voedsel is zeer geschikt voor de omgeving. Traditionele granen hebben veel minder water nodig dan maïs. Het land moet hiernaar terugkeren,” aldus Elver. (Bron: IPS, 4/12/2019)

Chocoladeproducenten vragen betere regelgeving rond milieu- en mensenrechten **Enkele van de grootste chocoladefabrikanten ter wereld, waaronder Barry Callebaut en Mars, vragen bij de EU om duidelijkere regelgeving rond mensenrechten en bosbeheer voor de cacaosector. De EU is de grootste importeur en consument van cacao ter wereld.**

Aanleiding van deze stap is onder meer een rapport uit 2018. Deze legde een direct verband tussen de consumptie van cacao en ontbossing. Tussen 1988 en 2008 zou er door de cacaosector een gebied ter grootte van België ontbost zijn. Andere problemen zijn volgens de studie het aanhoudende gebruik van kinderarbeid en de slechte arbeidsomstandigheden en lage lonen voor cacaoboeren en hun families. De meeste cacao wordt ingevoerd vanuit twee landen: Ivoorkust (40 procent) en Ghana (20 procent). De meeste boeren in deze landen leven onder de armoedegrens.

Omdat Europa veruit de grootste invoerder en consument van ruwe cacao is, vinden chocoladefabrikanten Barry Callebaut AG, Mars Wrigley en Mondelēz International dat de EU meer verantwoordelijkheid moet nemen. Samen met pleitbezorgers voor betere regelgeving van de cacaosector - Voice, Rainforest Alliance en Fairtrade - doen ze een oproep om meer rekening te houden met mensenrechten en milieueisen in de wereldwijde toeleveringsketen voor cacao. Ze willen dat de *Guiding Principles on Business and Human Rights* (UNGP's) van de VN hiertoe de richtlijn vormen. In de verklaring staat onder meer te lezen dat “de EU een grote verantwoordelijkheid heeft om erop toe te zien dat de cacao die op de Europese markt komt, de eindconsument niet medeverantwoordelijk maakt voor kinderarbeid en ontbossing.”

Volgens Europees parlements lid Heidi Anneli (De Groenen) is “het momentum daar om de hele toeleveringsketen te herbekijken nu zelfs de grote fabrikanten erkennen dat de bestaande regelgeving niet volstaat.” Ook Julia Christian van Fern, een ngo die opkomt voor beter bosbeheer, vindt dat het veel lof verdient dat bedrijven zelf vragen om striktere regelgeving. “Bedrijven staan erom bekend dat ze eerder wetgeving rond hun activiteiten tegengaan dan ze die promoten,” zegt ze. “Dit is echt een keerpunt.” (Bron: IPS, 3/12/2019)